

TNO innovation
for life

Innovatie van Onderop

Gezond en met plezier werken in het MBO

Joost van Genabeek, Rob Gründemann & Roos Schelvis

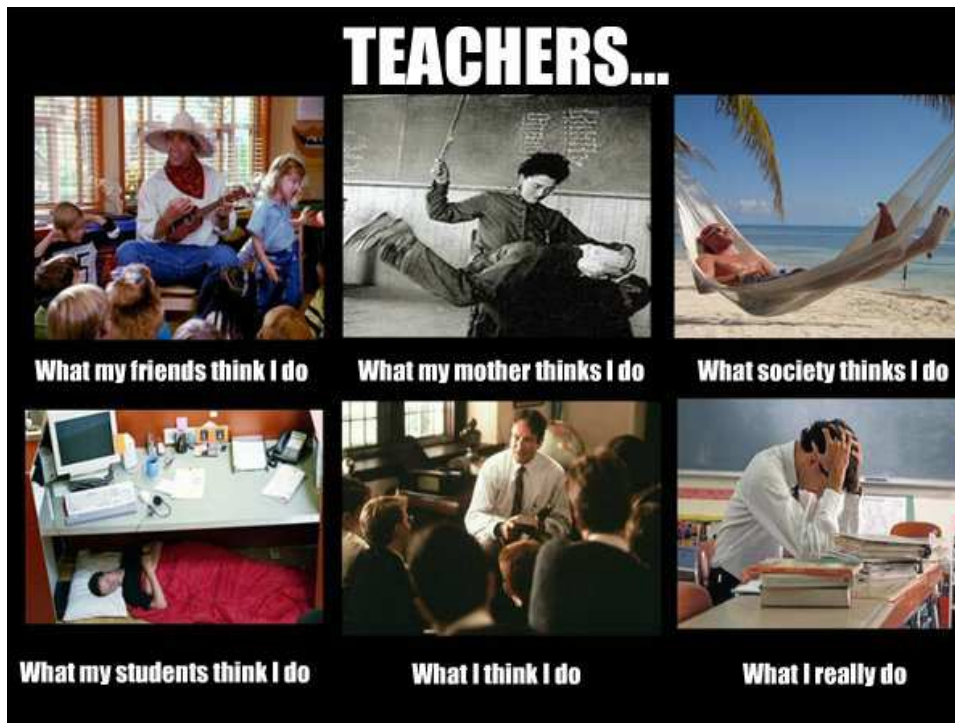
2
Roos Schelvis
Innovatie van Onderop

TNO innovation
for life

Aangenaam!

Roos Schelvis
TNO Work & Health
roos.schelvis@tno.nl
088 86 623 13

Psycholoog	Onderzoeker	Observator
		

4
Roos Schelvis
Innovatie van Onderop

TNO innovation for life

De situatie in het MBO

- › Het MBO **vergrijs**: 65% is 45+
- › (OCW, 2010)
- › Het **ziekteruim** (5,8%) ligt boven het landelijk gemiddelde (4,3%)
- › (NEA, 2010)
- › 1 op de 5 werknemers rapporteert ernstige kenmerken van **burnout** (t.o. landelijk 1 op 8)
- › (NEA, 2010)

5
Roos Schelvis
Innovatie van Onderop

TNO innovation for life

Uit onderzoek blijkt...

Leidt tot burnout

- › Duurzame inzetbaarheid in MBO onder druk

Uitdagingen

- › Benutten expertise oudere medewerkers
- › Tegengaan vroegtijdige uitstroom
- › MBO aantrekkelijk maken voor nieuwe instroom

6
Roos Schelvis
Innovatie van Onderop

TNO innovation for life

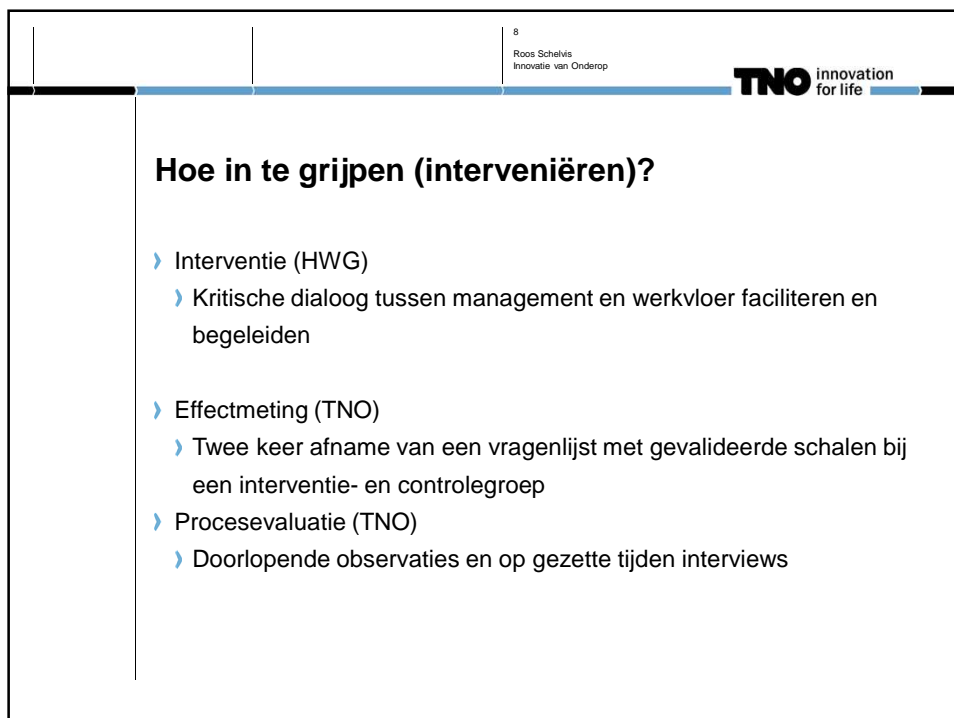
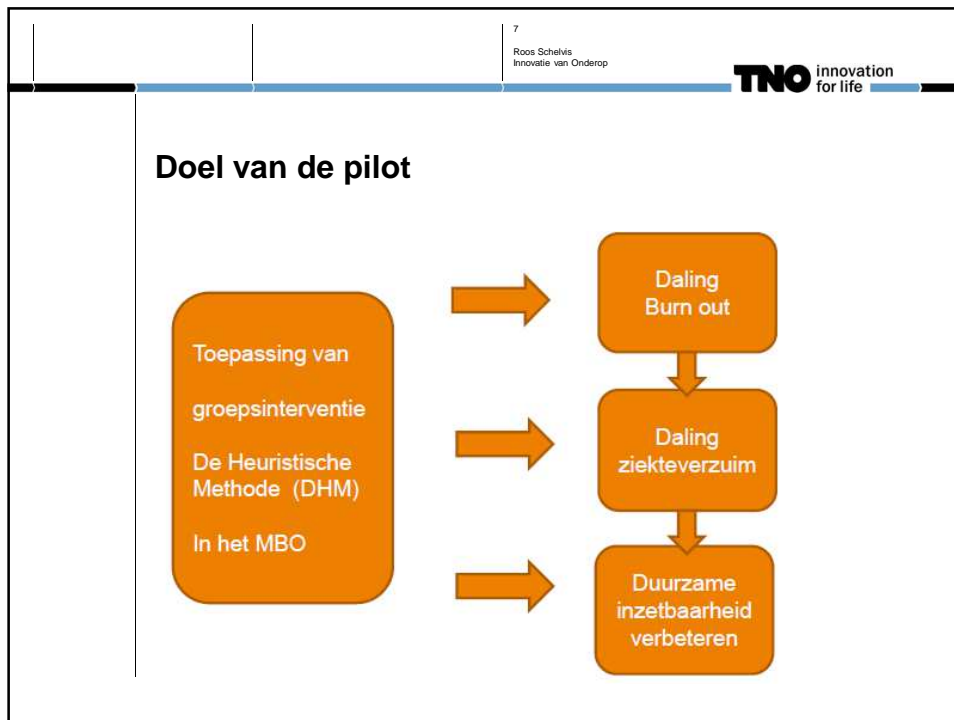
Deze situatie is reden tot ingrijpen

- › Door wie?
 - › Financieel mogelijk gemaakt door:
 - › ZonMW, Stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO
 - › Partners:
 - › TNO, Heijting Weerts Groep, MBO-raad
 - › Scholen:
 - › Friesland College (FC)
 - › Horizon College (HC)

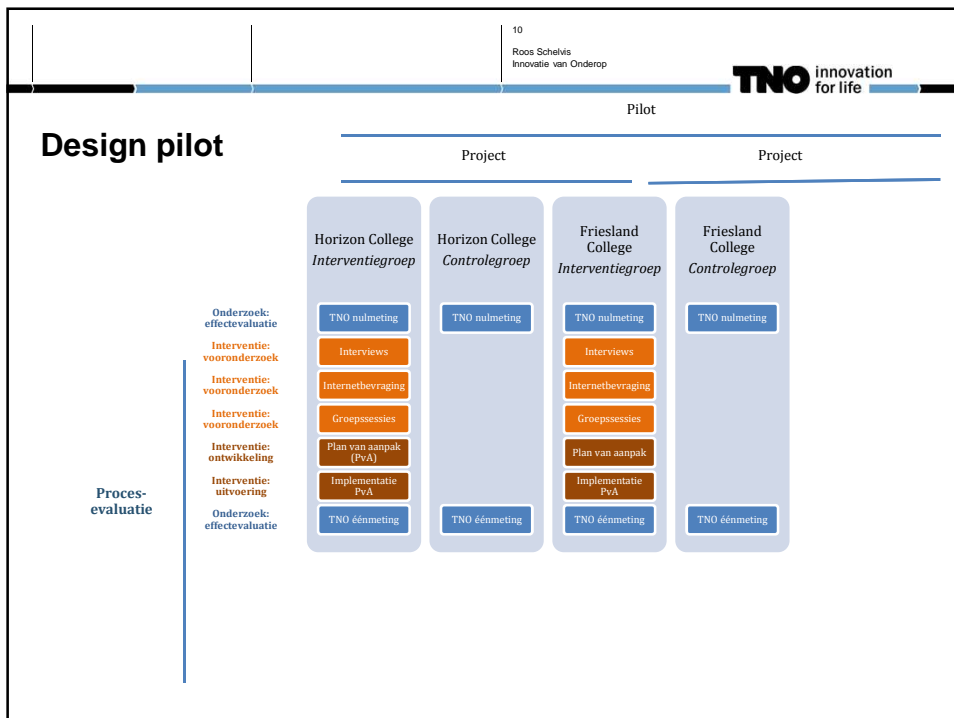
9
Roos Schelvis
Innovatie van Onderrop

TNO innovation for life

Interventie (HWG)

Heuristiek = leer van het vinden

- › De Heuristische Methode (DHM)
 - › Gestructureerde werkwijze om aanwezige praktijkkennis van medewerkers te gebruiken en te verrijken
 - › Verbeteren van samenwerking tussen medewerkers
 - › Zichtbaar maken samenhang bestaande acties en activiteiten
 - › Helderheid verdeling verantwoordelijkheden, bevoegdheden, kennis / vaardigheden
- › Met behulp van:
 - › Deskundige procesbegeleiders
 - › IT hulpmiddelen DHM toolkit: vragenlijsten, persoonlijk archief, uitwisseling deelnemers, forumfunctie

11
Roos Schelvis
Innovatie van Onderop

TNO innovation
for life

Vorbereiding

- › Uitnodiging medewerkers en leidinggevenden voor deelname project
- › Toelichting aanpak
- › Werkafspraken
- › Samenstelling interventie- en controlegroepen voor evaluatieonderzoek
- › Afname 0-meting

- › Resultaat voorbereiding:
 - › Draagvlak voor het project

12
Roos Schelvis
Innovatie van Onderop

TNO innovation
for life

Vooronderzoek

- › **Deskresearch**
- › **Interviews** met door Ontwikkelmotor relevant geachte personen
 - › bestuurlijk verantwoordelijken en leden OR
 - › leidinggevenden / meewerkende en tegenstrevende medewerkers
- › Voorleggen belangrijkste issues aan medewerkers in **(digitale) vragenlijst**
- › **Groepsessies** rondom relevante thema's

- › Resultaat vooronderzoek:
 - › In kaart brengen actoren & factoren werkcontext medewerkers
 - › Mogelijke issues: veranderingen onderwijs, aansturing management, zeggenschap uitvoering vak, inspraak, samenwerking, competentieontwikkeling, etc.

13
Roos Schelvis
Innovatie van Onderop

TNO innovation
for life

Ontwikkeling

- › Opstellen DHM plan van aanpak
- › Aanpassen DHM toolkit (bijv. forum)
- › Afstemmen DHM plan van aanpak met management

› Resultaat ontwikkeling:

- › Aan de slag met verandertraject

Heijting Weerts Groep

14
Roos Schelvis
Innovatie van Onderop

MBO
Raad

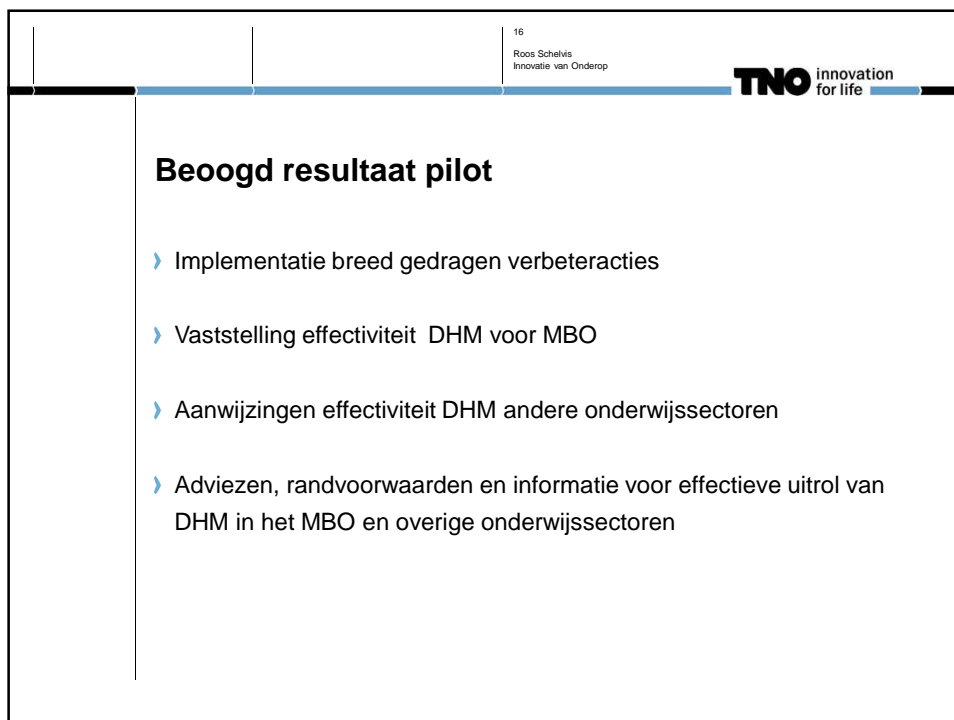
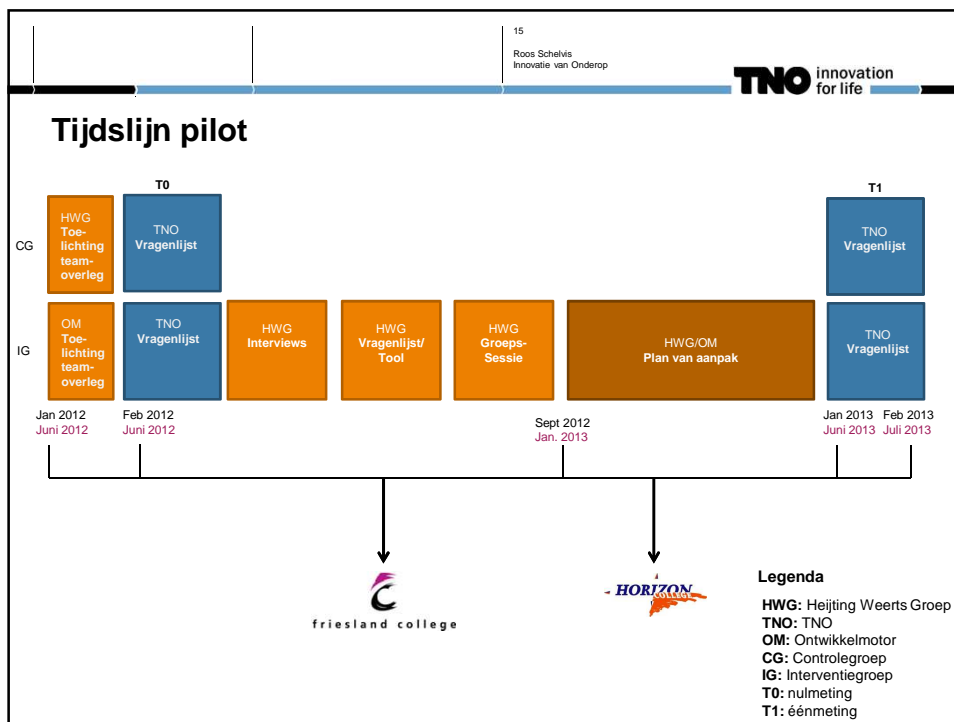
TNO innovation
for life

Uitvoering

- › Medewerkers voeren DHM plan van aanpak uit
- › Medewerkers leggen eigen voorstellen en plannen voor aan management
- › Management levert constructieve feedback
- › Projectgroep (=Ontwikkelmotor) ondersteunt, begeleidt, informeert en adviseert
- › Éénmeting evaluatieonderzoek

› Resultaat uitvoering:

- › Doorgevoerd verandertraject

17
Roos Schelvis
Innovatie van Onderop

TNO innovation for life

Enkele resultaten nulmeting beide scholen

- › Baseline gegevens:
 - › Functie
 - › Leeftijdsopbouw
- › Taakeisen:
 - › Werklast
- › Regelmogelijkheden:
 - › Autonomie
- › Uitkomstmaat:
 - › Herstelbehoefte
 - › Tevredenheid met werk en arbeidsomstandigheden
 - › Kunnen en willen doorwerken

18
Roos Schelvis
Innovatie van Onderop

TNO innovation for life

Functie FC

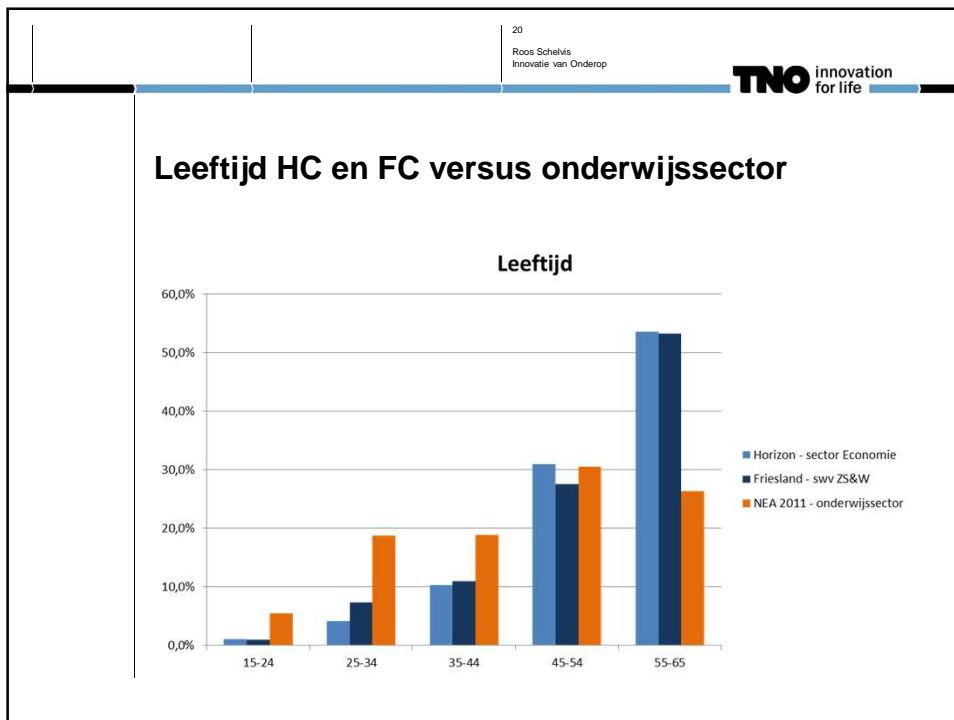
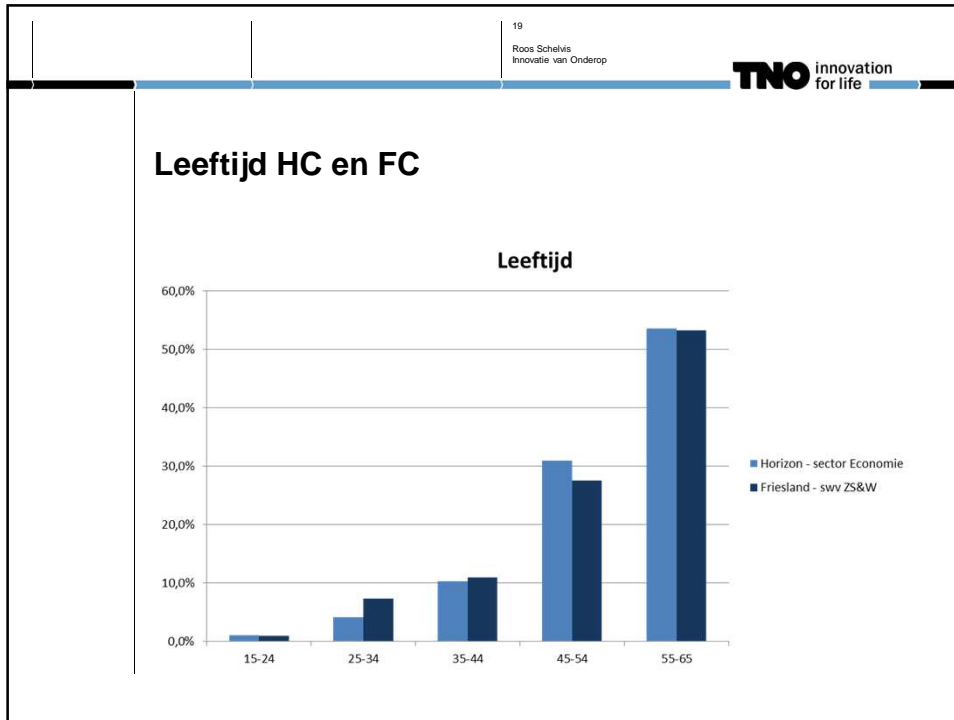
72% responspercentage
(N=117)

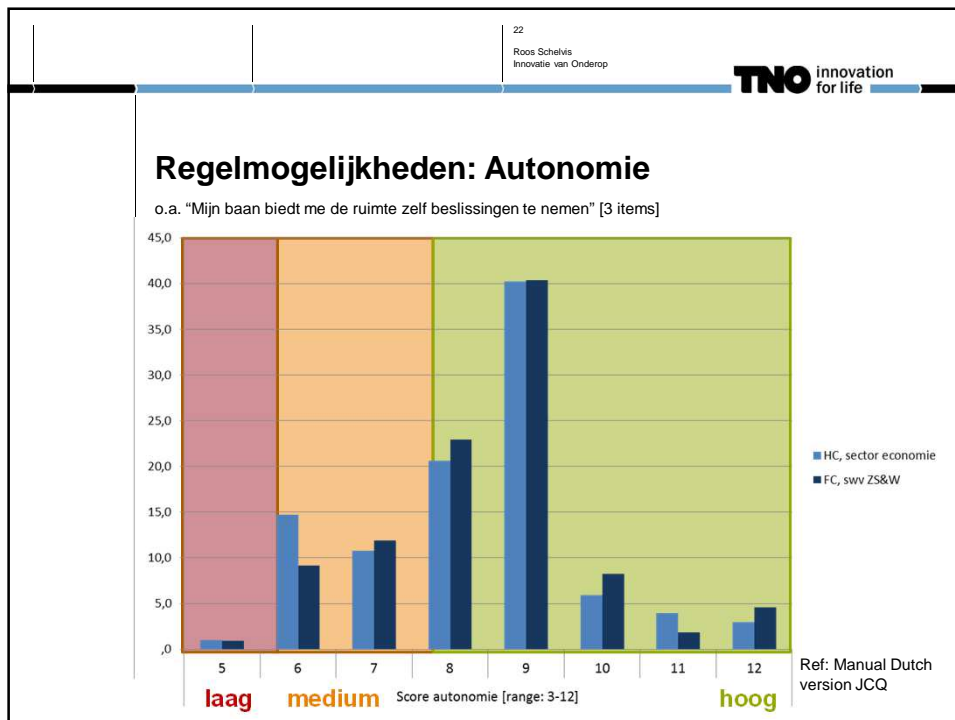
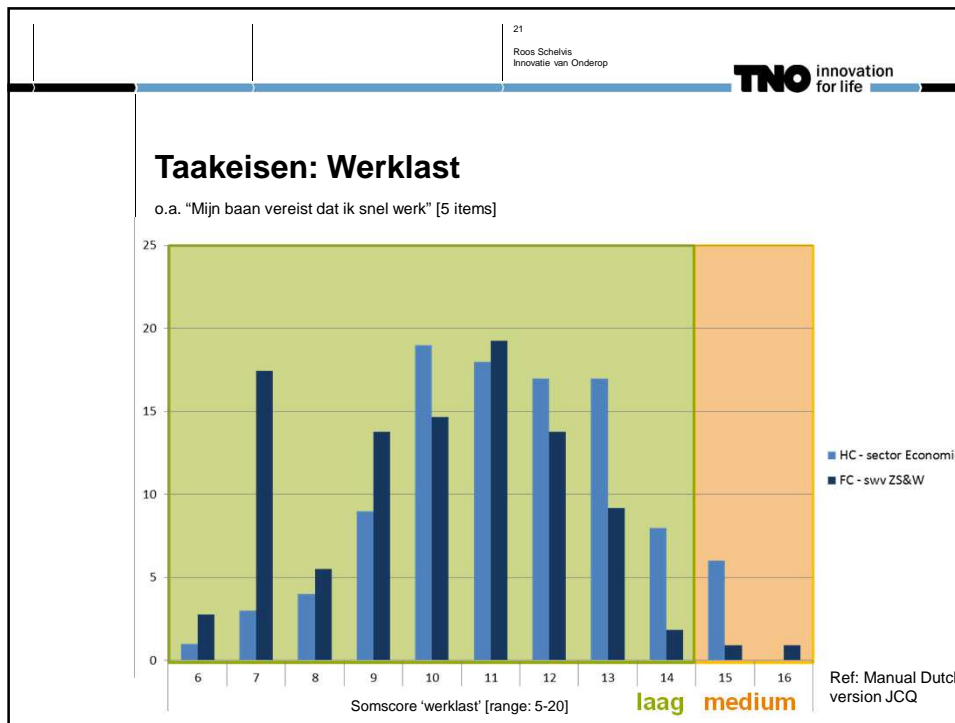
Profession	Color
Docent	Red
Management	Blue
NOP	Purple
Instructeur	Green

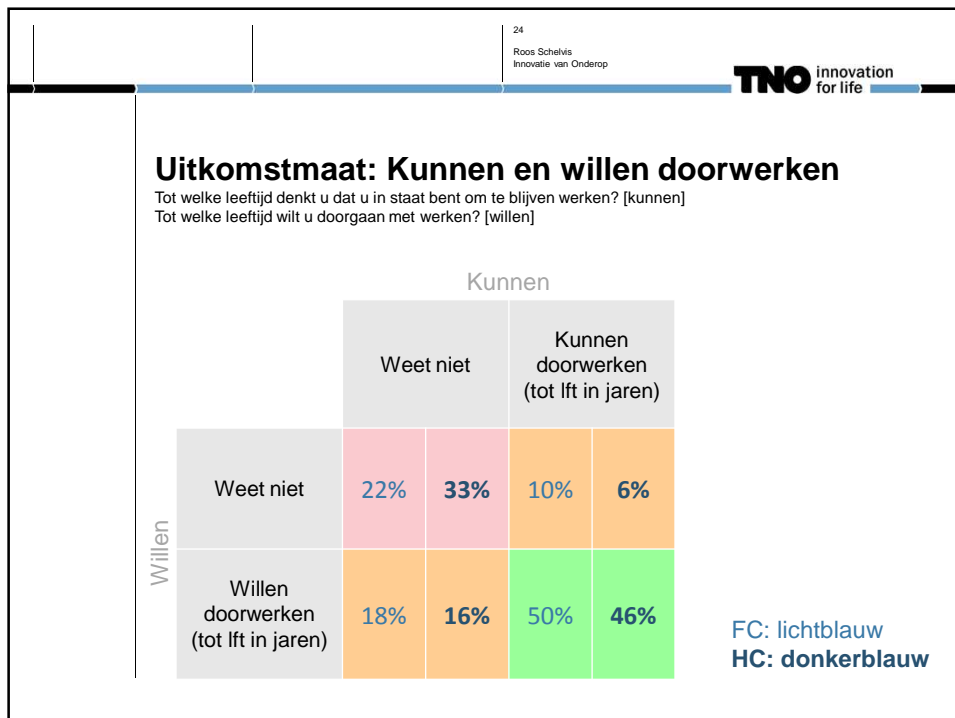
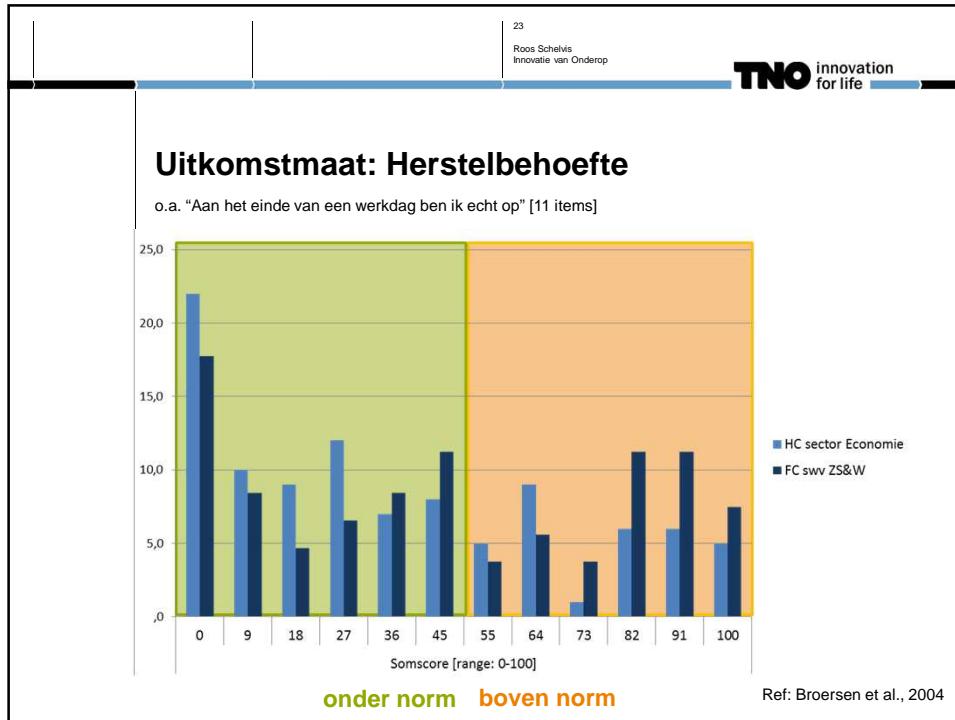
Functie HC

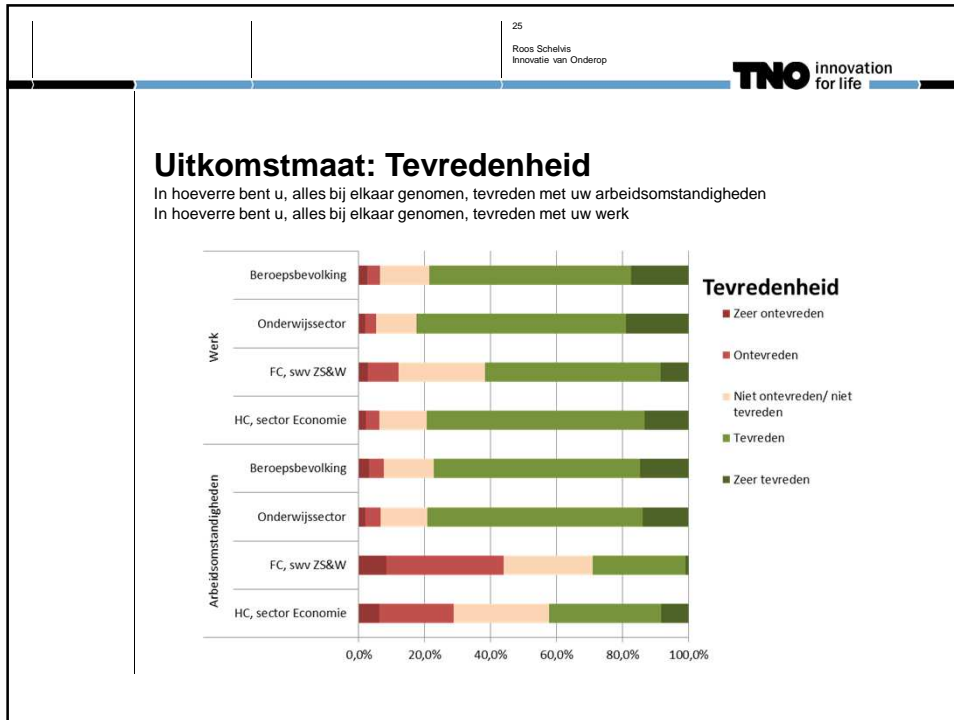
73% responspercentage
(N=111)

Profession	Color
Docent	Red
Management	Blue
NOP	Purple
Instructeur	Green

26
Roos Schelvis
Innovatie van Onderop

TNO innovation for life

Tot slot

- › Gezond en met plezier te blijven werken (ofwel: duurzaam inzetbaar blijven) gaat over: 'What I think I do'